

Stichting Markdal duurzaam en vitaal
Keermanslaan 71
4835 GE Breda

BOEKJAAR 2020

INHOUDSOPGAVE ACCOUNTANTSRAPPORT

	Pagina
<u>ACCOUNTANTSRAPPORT</u>	
Samenstellingsverklaring van de accountant	2
Algemeen	4
<u>BESTUURSVERSLAG</u>	
Bestuursverslag	6
<u>JAARREKENING</u>	
Balans per 31 december 2020	12
Staat van baten en lasten over 2020	14
Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	15
Toelichting op de balans	18
Toelichting op de staat van baten en lasten	21

Aan het bestuur van
Stichting Markdal duurzaam en vitaal
Keermanslaan 71
4835 GE Breda

Breda, 20 juli 2021
Ref. SO/105556/2020

Geacht bestuur,

Hiermee rapporteren wij u omtrent de uitkomst van onze werkzaamheden, die wij ingevolge uw opdracht tot samenstellen van de jaarrekening van Stichting Markdal duurzaam en vitaal te Breda met betrekking tot het boekjaar 2020 hebben verricht.

SAMENSTELLINGSVERKLARING VAN DE ACCOUNTANT

De jaarrekening van Stichting Markdal duurzaam en vitaal te Breda is door ons samengesteld op basis van de van u gekregen informatie. De jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2020 en de staat van baten en lasten over 2020 met de daarbij horende toelichting. In deze toelichting is onder andere een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving opgenomen.

Deze samenstellingsopdracht is door ons uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder de voor accountants geldende Standaard 4410, 'Samenstellingsopdrachten'. Op grond van deze standaard wordt van ons verwacht dat wij u ondersteunen bij het opstellen en presenteren van de jaarrekening. Wij hebben daarbij onze deskundigheid op het gebied van administratieve verwerking en financiële verslaggeving toegepast.

Bij een samenstellingsopdracht bent u er verantwoordelijk voor dat de informatie klopt en dat u ons alle relevante informatie aanlevert. Wij hebben onze werkzaamheden, in overeenstemming met de daarvoor geldende regelgeving, dan ook uitgevoerd vanuit de veronderstelling dat u aan deze verantwoordelijkheid heeft voldaan. Als slotstuk van onze werkzaamheden zijn wij door het lezen van de jaarrekening globaal nagegaan dat het beeld van de jaarrekening overeenkwam met onze kennis van Stichting Markdal duurzaam en vitaal. Wij hebben geen controle- of beoordelingswerkzaamheden uitgevoerd die ons in staat stellen om een oordeel te geven of een conclusie te trekken met betrekking tot de getrouwheid van de jaarrekening. Wij hebben geen controle- of beoordelingswerkzaamheden uitgevoerd die ons in staat stellen om een oordeel te geven of een conclusie te trekken met betrekking tot de getrouwheid van de jaarrekening.

Bij het uitvoeren van deze opdracht hebben wij ons gehouden aan de voor ons geldende relevante ethische voorschriften in de Verordening Gedrags- en Beroepsregels Accountants (VGBA). U en andere gebruikers van deze jaarrekening mogen er dan ook vanuit gaan dat wij de opdracht professioneel, vakbekwaam en zorgvuldig, integer en objectief hebben uitgevoerd en dat wij vertrouwelijk omgaan met de door u verstrekte gegevens.

Breda, 20 juli 2021

Van Oers Accountancy & Advies

J.E. Groenland
Accountant-Administratieconsulent

ALGEMEEN

Vergelijkende cijfers

In het huidige boekjaar heeft fouterstel plaatsgevonden. De verwerking van het cumulatieve effect van de fout is aangepast in voorgaande boekjaren. De fout heeft ertoe geleid dat de jaarrekening tekort heeft geschoten in het geven van het vereiste inzicht.

Statutenwijziging

Middels akte van statutenwijziging d.d. 2 december 2020 zijn de statuten van de stichting gewijzigd.

1. Het wijzigen van de artikelen 1 lid 2, 2 lid 1, 4 lid 1, 4 lid 5, 4 lid 6, 4 lid 7, 5 lid 2, 5 lid 4, 6 lid 2, 9 lid 2, 9 lid 3, 9 lid 9, 9 lid 10 en 9 lid 11 (komt te vervallen) van de statuten van de Stichting, een en ander overeenkomstig het ontwerp dat door Bolscher & Smits Netwerk Notarissen is opgemaakt, welke artikelen gaan luiden als volgt:

Naam, zetel en duur - Artikel 1

2. Zij heeft haar zetel in de gemeente Alphen-Chaam.

Doel - Artikel 2.

1. De stichting heeft ten doel:

a. het realiseren van aanpassingen in het Markdal in overeenstemming met de Kaderrichtlijn Water (hierna te noemen: het KRW) en het NatuurNetwerk Brabant (hierna te noemen: NNB) zoals beoogd door de vereniging Markdal (hierna te noemen: de vereniging).

Deze aanpassingen zullen onder meer plaatsvinden op basis van het bepaalde in de Samenwerkingsovereenkomst Realisatie uitwerkingsprogramma Markdal en de daarbij behorende subsidie beschikking met registratienummer 3480689 van de gedeputeerde staten van de provincie Noord-Brabant de data negentwintig oktober tweeduizendertien (29-10-2013). Voornoemde samenwerkingsovereenkomst is een overeenkomst tussen de Vereniging en de provincie Noord-Brabant (hierna te noemen: De Overeenkomst). De Overeenkomst ziet op een pakket maatregelen en aanpassingen in een gebied groot honderd (100) hectare in het Markdal die in het kader van de KWR warden uitgevoerd;

b. het realiseren van aanvullende opdrachten die de vereniging in het verlengde van de Overeenkomst, de KWR en in het kader NNB mocht verkrijgen;

c. het in opdracht van de vereniging realiseren van plannen en projecten conform de brede doelstelling van de vereniging;

d. het beheren van gelden die de stichting (een op een) van de vereniging ontvangt in relatie tot de overeenkomsten en het convenant tussen de betrokken partijen bij de realisering van genoemde doelstellingen alsmede de gelden die warden ontvangen voor het uitvoeren van pacht-, beheer-, en onderhoudstaken;

e. het beheren van registergoederen die (al dan niet) in eigendom worden ondergebracht door de vereniging bij de stichting;

f. het realiseren van een samenwerkingsorganisatie voor de inrichting en beheer van de natuur in het Markdal;

g. het beheren van het subsidieprogramma waarmee de gelden uit de stichting beschikbaar gesteld kunnen worden ten behoeve van projecten geïnitieerd door de vereniging;

h. het verwerven van financiële middelen ten behoeve van de projecten van de stichting(en) zowel als de vereniging.

Bestuur - Artikel 4

1. Het bestuur van de stichting bestaat uit ten minste drie (3) leden. Er wordt naar gestreefd dat ten minste een bestuurslid van de stichting tevens bestuurslid van de vereniging is.
5. De reden van het bestuur treden periodiek af. Tenminste een lid van het bestuur van de stichting wordt benoemd op bindende voordracht van het bestuur van de vereniging. Indien de vereniging meer reden wenst te benoemen geschiedt dat eveneens op bindende voordracht van het bestuur van de vereniging. De overige bestuurders worden door het bestuur van de stichting zelf benoemd.
6. Bestuursleden kunnen te allen tijden onder opgaaf van redenen door de Raad van toezicht worden geschorst en ontslagen. De Raad van toezicht besluit tot schorsing of ontslag met een gewone meerderheid van stemmen. Staken de stemmen in de Raad van toezicht dan neemt het bestuur van de vereniging het besluit. Een schorsing eindigt indien niet binnen drie maanden na de schorsing tot ontslag is besloten.
7. Indien het aantal bestuursleden beneden het in lid 1 vermelde minimum is gedaald, blijft het bestuur niettemin bevoegd. Bestuursvergadering en bestuursbesluiten

Bestuursvergadering en bestuursbesluiten - Artikel 5

2. Ieder kalenderkwartaal worden ten minste twee (2) vergaderingen gehouden.
4. De oproeping tot de vergadering geschiedt, behoudens het in lid 3 bepaalde door de voorzitter, tenminste vijf (5) dagen tevoren, de dag der oproeping en die der vergadering niet meegerekend, door middel van oproepingsbrieven of e-mail.

Bestuursbevoegdheid en vertegenwoordiging - Artikel 6

2. Het bestuur is bevoegd te besluiten tot het aangaan van overeenkomsten tot verkrijging, vervreemding en bezwaring van registergoederen, alsmede tot het aangaan van overeenkomsten, waarbij de stichting zich als borg of hoofdelijk mede schuldenaar verbindt, zich voor een derde sterk maakt, of zich tot zekerheidstelling voor een schuld van een derde verbindt. Een dergelijk besluit behoeft de goedkeuring van de Raad van Toezicht.

Raad van toezicht - Artikel 9

2. De Raad van toezicht van de stichting heeft dezelfde samenstelling als de Raad van advies van de vereniging.
3. De leden van de Raad van toezicht van de stichting worden op de zelfde wijze benoemd en defungeren op dezelfde wijze als in de statuten van de vereniging is bepaald voor de leden van de Raad van advies van de vereniging.
9. De Raad van toezicht komt ten minste drie maal per jaar bijeen. Het bepaalde in artikel 5 is op de vergadering van en besluiten van de Raad van toezicht zoveel mogelijk van overeenkomstige toepassing.
10. De volgende stukken en bestuursbesluiten behoeven de goedkeuring van de Raad van toezicht:
 - a. reglement bestuur;
 - b. jaarstukken begroting;
 - c. wijziging statuten;
 - d. ontbinding stichting;
 - e. benoeming bestuursleden die niet op voordracht van de vereniging worden benoemd;
 - f. de besluiten zoals gemeld in artikel 6 lid 2 van de statuten.

BESTUURSVERSLAG

Het is zo ver!

Aan het eind van 2020 ofwel het begin van 2021 is “het zover”. Het voorlopig ontwerp (VO) is vastgesteld. Er kan begonnen worden met het definitief ontwerp (DO) voor het gedeelte van het Markdal tussen de grens met België en de stuw bij Galder. De werkzaamheden ter voorbereiding daarvoor zijn bij het eind van 2020 in volle gang. De Algemene Ledenvergadering, bijeen op 21 december 2020, is akkoord met het opstellen van het DO op basis van het VO. Het VO is gebouwd op basis van het VKA (voor Keurs Alternatief en de KEAS, Klant Eisen en Adviezen Specificatie). De bedoeling is duidelijk: geen verder vertraging oplopen.

Ook vanuit het bestemmingsplan gezien kan gewerkt worden. Zie onder.

En er kan nu ook gewerkt worden gezien vanuit de aanwezigheid van een Raad van Toezicht van de Stichting Markdal duurzaam en vitaal. Vanaf nu zorgen zij zelf voor de continuïteit op basis van de in de vergadering goedgekeurde statuten van de stichting.

Achtereenvolgens worden vier aspecten toegelicht

1. De voortgang van de planvorming
2. De bestemmingplannen
3. Beschikbaarheid gronden
4. Financiering / de beschikbaarheid van de budgetten /dekkingsplan
5. Gezamenlijke aansturing: BBO, Stuurteam Raad v Toezicht en partneroverleg en organisatie

1. De voortgang van de planvorming

Van VKA naar VO en van VO naar DO

Het gehele jaar heeft in het teken gestaan van het opstellen van het VO en de samenwerking tussen Waterschap, Vereniging, RoyalHaskoningDHV en de betrokken grondeigenaren. Deze samenwerking verloopt goed. De organisaties hebben veel van elkaar geleerd wat het VO ten goede is gekomen.

Bij het begin stelde RoyalHaskoningDHV zich voor aan het waterschap en de waterschap medewerkers en aan de leden van de vereniging op 20 januari 2020. Zij informeerden hoe het bureau samen met waterschap Brabantse Delta en de vereniging verder ging werken aan het Voorkeurs Alternatief (VKA) en de plannen voor aanpak van de Mark en de 100 hectare nieuwe natuur in Alphen-Chaam en Breda. Zij lieten mooie schema's zien van fysieke bijeenkomsten om alle betrokkenen bij het uitwerken van het planproces te raadplegen.

Met een synthese sessie waarbij de drie partners aanwezig waren is de start gemaakt. Het is de afspraak meerdere keren synthese sessies te houden.

Daarna kwam Corona en werden fysieke bijeenkomsten simpelweg onmogelijk. Dat betekende uiteraard niet dat we stil zijn gaan zitten en dat de voortgang voor niet direct betrokkenen online met video bijeenkomsten verder ging. Daarnaast is speciaal geïnvesteerd in een online platform waarmee de voortgang van het ontwerp kon worden gevolgd. Het had veel consequenties voor de leden van de vereniging en de betrokkenen in het gebied. Toch is het VO klaar. Het werkproces is met vertraging verlopen vanwege de noodzaak voor nader onderzoek. De vereniging heeft haar betrokkenheid met veel improvisatie in kunnen vullen. De betrokkenheid van de vereniging bij het planproces is toegelicht in het onderstaande kader.

Betrokkenheid Vereniging

In het VO proces hebben bewoners en betrokkenen in het gebied samen met de vereniging bijgedragen aan het VO. Dit na het vaststellen van de bestemmingsplannen in de gemeenteraden van Breda en Alphen-Chaam. Enthousiast! Het bestuur van de Vereniging heeft die mensen ontzettend bedankt. Te

meer nadat we zagen hoe iedereen zonder grote problemen schakelden na het uitbreken van de Coronacrisis. Er werd digitaal meegedacht en meegesproken. Mensen waren bereid telefonisch bij te dragen en mensen kwamen individueel fysiek naar de Markhoeve om een steentje bij te dragen. Het is die medewerking die er mede toe heeft geleid dat we zover zijn gekomen. De reviews werden uitgebracht om het plan kritisch te beoordelen. Soms haperde er wel eens iets. Maar het is verbazend hoe er samengewerkt is. Een aantal punten moet nog opgeklaard worden ten behoeve van het VO. Zie ook jaarverslag vereniging.

Bij de synthesesessie waren alle partijen aanwezig. Naast Marcel van Miert en zijn team waren namens de vereniging Nellie Raedts, Dorine Brinkhof, Hans van Engen en Sjef Langeveld aanwezig. Deze synthesesessies zijn twee keer geweest. Door Corona en het tragere verloop van de planvorming is er bij het definitief worden van het VO geen synthese sessie geweest.

2. De Bestemmingsplannen:

De twee bestemmingsplannen werden eind 2019 afgerond en vastgesteld door de twee gemeenten. Tegen het bestemmingsplan Markdal in de gemeente Breda werd geen beroep ingediend en is het bestemmingsplan in werking en kunnen de bouwvergunningen door de initiatiefnemers aangevraagd worden.

Op het grondgebied van Alphen-Chaam is het bestemmingsplan ook in werking getreden. Wel lopen er nog 3 beroepen bij de Raad van State. Eén van de beroepschriften was vergezeld van een verzoek om voorlopige voorziening. Dit beroep is ingetrokken. Met de indieners is een overeenkomst gesloten waarin de zorgen over de robuuste natuur adequaat beantwoord zijn. Daarmee is voor de uitvoering van het DO het bestemmingsplan niet meer belemmerend. Dat maakt dat de benodigde de vergunningen ten behoeve van de uitvoering (2022) aangevraagd kunnen worden.

Het vaststellen van het bestemmingsplan voor Alphen-Chaam hield tevens in dat er een nadere regel is vastgesteld om een ontwikkelplan te maken voor Strijbeek om de initiatieven die niet in het bestemmingsplan meegenomen waren toch in een ontwikkelplan perspectief te bieden. Daarmee ontstond de mogelijkheid tot een actualisering van alle ontwikkelingen in een ontwikkelplan vast te leggen voortbordurend op het Perspectief voor Strijbeek en Perspectief voor het Markdal.

De gemeente Alphen-Chaam die de verplichting heeft om dit ontwikkelplan te maken en het daaraan gekoppelde bestemmingsplan werkt samen met de vereniging om dit tot stand te brengen. De vereniging heeft hiervoor een richt to cooperate neergelegd aan de gemeenteraad tegelijk met het plan van aanpak. Op 23 september is de start gemaakt met de bewoners waarvan er ruim 50 aanwezig waren. Intussen is de inventarisatie nagenoeg afgerond en begint het planningswerk.

Ook voor Ulvenhout-Zuid zou een ontwikkelplan en bestemmingsplan gemaakt moeten worden. De activiteiten begonnen in 2018 en liggen al een tijd stil. Wel wordt er voor enkele individuele bewoners verder gewerkt. Dit in overleg met de gemeente Breda. Wanneer er duidelijkheid is over de beschikbaarheid van gronden voor het NNB, kan er verder gewerkt worden aan het ontwikkelperspectief.

3. De Beschikbaarheid gronden

Om het hele plan uit te kunnen voeren moeten nog een groot aantal ha beschikbaar komen. De beschikbaarheid is benoemd. Het gaat om gronden in Ulvenhout waarvan de eigenaar deze te koop heeft aangeboden. De 52 ha zijn onderwerp van onderhandeling geweest. De onderhandelingen werden door het GOB gedaan namens de vereniging en de gemeente Breda. De vereniging heeft niet de gelegenheid gebouwen te kopen. De andere partners van de ROK waren hier ook bij betrokken. Aan het eind van het Jaar gaf het GOB haar opdracht terug aan vereniging en gemeente. Het is hen niet gelukt, naast de gronden, de bedrijfslocatie te verwerven. Het belang van de gemeente is ook het op termijn beschikbaar krijgen van de overige gronden van deze eigenaar. Vanwege Corona liggen de onderhandelingen stil. Zodra het kan gaat de gemeente Breda, samen met de vereniging de gesprekken weer aan. Voor de financiering is het nodig dat er een samenwerking komt tussen de gemeente Breda en het GOB. De vereniging krijgt zeggenschap over de gronden t.b.v. denatuurontwikkeling.

Naast de 52 ha zijn er nog ongeveer 75 ha in het Markdal die beschikbaar kunnen komen. De eigenaren hebben hun medewerking toegezegd. Omdat intussen het provinciale beleid is aangepast en dit is vertaald in nieuwe afspraken met de manifest partners, zijn er geen vorderingen gemaakt. Bovendien is een nieuwe samenwerkingsovereenkomst nodig. Deze wordt mogelijk medio 2021 opgesteld. Het GOB heeft wel laten weten dat zij bereid is met de bijzondere positie van het bewoners initiatief Markdal rekening te willen houden en aangepaste afspraken te willen maken.

Wanneer de 125 ha beschikbaar zijn is het NNB in het Markdal te realiseren tezamen met de KRW maatregelen. De provincie en de vereniging kunnen nu afspraken maken voor het afronden van het gehele NatuurNetwerkBrabant (NNB) in het Markdal en de instromende beken. De aanpak is soms lastig maar steeds is er een oplossing gevonden in het werk om dicht bij de geest van de samenwerking te blijven. Van binnen uitwerken met een gelijk speelveld en in de geest van de omgevingswet lukt, met vallen en opstaan.

4. Financiering

De budgetten voor het uitvoeren van het plan komen uit financieringen van het waterschap en uit de samenwerkingsovereenkomst met de provincie voor de verwerving van gronden en het inrichten van de natuur.

De beschikbare budgetten zijn enerzijds ondergebracht bij de Stichting voor grondverwerving en inrichting natuur en landschap, anderzijds bij het waterschap voor de KRW maatregelen. Het voorlopig ontwerp laat zien welke bedragen nodig zijn. Het zijn in zekere zin taakstellende budgetten. Zover nu kan orden bepaald zijn deze budgetten voldoende. Waar een tekort ontstaat heeft dit te maken met de langere looptijd. Dit is gedeeld met de partners. Zoals het er nu naar uitziet zullen gemeente(n), waterschappen provincie stappen zetten dat dit bedrag beschikbaar komt voor proces en communicatie kosten die samenhangen met de langere looptijd. Als bijlage is de begroting voor 2021 (en verder) toegevoegd, met als scope de afronding van de 100 ha en inrichting van het zuidelijke deel.

ad 4 Financiën

Bestuurlijk overleg is er partneroverleg gericht op het realiseren van het VKA en gericht op coherente communicatie tussen de partners naar bewoners, deelnemers en betrokkenen toe. Financiële hoofdzaken stichting Markdal Op 24 mei 2016 werd de derde provinciale bijdrage conform de overeenkomst met de provincie Noord-Brabant ad € 3.003.000,= ontvangen. Vervolgens werd op 31 mei 2016 van de gemeente Breda een bedrag voor de eerste twee termijnen ad € 66.000,= ontvangen. In 2016 werd voor het eerst een overeenkomst voor particulier natuurbeheer op voorheen agrarische grond gesloten. Het inrichtingsplan bij de kwalitatieve verplichting werd in overleg met de provincie opgesteld, conform de overeenkomst. De totale oppervlakte beschikbare grond, na verwerving of het afsluiten van andere overeenkomsten in 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, en 2019 en 2020, is na vaststelling van het bestemmingsplan in 2019 meer dan 100 ha. Verdere grondaankopen zijn voorbereid en zullen in 2021 worden opgepakt afgerond. Reeds beschikbare gronden worden kortlopend en onder voorwaarden voor duurzaam beheer verpacht. Voor verdere details verwijzen wij u naar het financiële jaarverslag. Aangezien door het bestuur van de stichting moeilijk is in te schatten wat de ontvangsten en uitgaven zijn voor 2021, is derhalve een summier begroting opgesteld. Voorts is het resultaat van de stichting toegevoegd aan de overige reserves van de stichting. Buiten de financiële aspecten gaat er ook veel om in de immateriële inzet van leden. De inzet van bestuur en leden is weer gestegen ten opzichte van voorgaande jaren.

Begroting 2021

Baten

Inkomsten

Subsidie Provincie	€ 142.943
Subsidie overig	€ 253.500
Pachtopbrengst	€ 30.000
Meerwaardetraject	<u>€ 150.000</u>

Som der baten € 576.443

Lasten

Kosten beheer en administratie € 58.483

Besteed aan doelstelling

Proceskosten (vereniging)	€ 8.000
Project/proces management	€ 210.218
Doelstelling (inrichting)	€ 163.585
Doelstelling (verwerving)	<u>€ 581.000</u>

Som der lasten € 1.021.286

Saldo van baten en lasten € 444.843

5. Bestuur en organisatie

a. Bestuur

In 2020 zijn leden van het Dagelijks Bestuur door de Algemene Ledenvergadering benoemd. Volgens Organisatie 2.0 is het de bedoeling afzonderlijke besturen samen te stellen voor vereniging en stichting. De bestuurssamenstelling per 20 januari 2020 is zo bedoeld maar het onderscheid is nog niet aangebracht. De personele unie is voorlopig doorgezet.

Het DB voor de stichting en vereniging is:

- Sjef Langeveld voorzitter a.i.
- Jan Roovers penningmeester
- Jettie Rattink secretaris – coördinators
- Mariette Jansen
- Ruurd Dijkman
- Chanan Hornstra

Twee kandidaat bestuursleden melden zich in de tweede helft van het jaar, te weten:

Annemiek Jetten en Hubert Koevoets

Op 21 december 2020 nam Jettie Rattink afscheid van haar bestuurstaken.

Annemiek Jetten en Hubert Koevoets werden benoemd als bestuursleden.

- Annemiek Jetten Plaatsvervangend voorzitter
- Hubert Koevoets als penningmeester van de stichting.
- Jan Roovers penningmeester van de vereniging.

Bestuursleden ontvangen geen bezoldigingsvergoeding, maar uitsluitend - net als andere leden van de vereniging - de vergoeding van gemaakte onkosten. De hierboven genoemde bestuursleden hebben diverse functies in maatschappelijke organisaties. Deze zijn eveneens onbezoldigd. De genoemde diverse functies mogen niet strijdig zijn en mogen geen strijdigheid opleveren met de doelstellingen van de Vereniging en stichting, maar dienen vanwege de diversiteit en maatschappelijke betrokkenheid een meerwaarde te hebben.

b. BBO

Breed bestuurlijk overleg

Ten behoeve van de overeenkomst van 6 november 2013 tussen de provincie Noord Brabant en de vereniging en stichting Markdal duurzaam en vitaal is het periodieke en structurele overleg met rapportage en toezicht op voortgang en besteding van de middelen georganiseerd. Op eenzelfde wijze zijn de gemeenten Alphen-Chaam en Breda betrokken. De partijen hebben elkaar niet ontmoet in het Breed Bestuurlijk Overleg. De belangrijkste redenen hiervoor zijn de bestuurlijke veranderingen in de provincie en de voorbereidingen voor nieuwe samenwerkingsovereenkomsten.

De verwachting is dat medio 2021 er weer een Breed Bestuurlijk Overleg zal plaats vinden samenhangend met de voortgang van de planvorming en de voorbereidingen voor de samenwerkingsovereenkomst(en).

c. Stuurteam

Het Stuurteam is verantwoordelijk voor de aansturing van de planvorming en de realisatie. De feitelijke opdrachtverlening voor plannen en uitvoering ligt hier bij de partners Vereniging en Waterschap. Het Stuurteam is 4 maal formeel bij elkaar geweest en twee keer informeel. De samenstelling veranderde lopende het jaar. Aan het eind van het jaar waren Rob Wolbrink en Hans Peter Verroen de vertegenwoordigers van het Waterschap, en waren Annemiek Jetten en Sjef Langeveld dat voor de Stichting.

d. Raad van Toezicht

Het betreft hier het toezicht op uit te voeren projecten en handelingen. Naast de externe vorm van toezicht door het BBO is ook een Raad van Toezicht operationeel. In de loop van 2019 heeft de Raad van Toezicht haar rol in het proces van de Stichting gekregen.

De leden zijn Thom van der Weijden, Jan Schipper en Isabella Bakkers. Intussen heeft vanwege gezondheidsredenen Isabella zich teruggetrokken en hebben de zittende leden volgens het coöptatie principe een nieuw lid opgenomen in de Raad van Toezicht: Guy Kersten.

Met verve heeft de Raad van Toezicht haar rol opgepakt geurende 2020. De onduidelijkheid over de Markhoeve en het dekkingsplan heeft effectief de aandacht gekregen van de Raad van Toezicht.

e. Werkorganisatie

Om de taken en projecten van de stichting uit te kunnen voeren is sinds 2013 een procesmanager ingehuurd van het Bureau van Miert: dhr. M. van Miert. In 2020 zijn tijdelijke contracten gecontinueerd voor secretariële ondersteuning met Mascha Norbart, werkend vanuit een eigen bureau. Er is een beroep gedaan op Ardie van Honk voor de Markhoeve die aanvankelijk als vrijwilliger werkte maar lopende het jaar zonder dat het kostenconsequenties voor de stichting, wel voor de beoogde stichting Markhoeve directievoering opgedragen kreeg.

Onder de verantwoordelijkheid van de heer Van Miert werken in een werkteam een aantal personen die beschikbaar zijn gesteld door de provincie Noord-Brabant. Verrekening van de inzet van personen gebeurt op basis van urenverantwoording. In de werkteams zijn op gezette tijden in wisselende samenstelling medewerkers van de gemeenten Alphen-Chaam en Breda en waterschap Brabantse Delta werkzaam. Er is en wordt op verschillende tijdstippen een beroep gedaan op adviesbureaus zoals voor het bestemmingsplan het bureau AGEL in de persoon van Hetty Wentink.

ad 5 De Stichting

De stichting is verantwoordelijk voor het uitvoerende werk, dat volgt uit de overeenkomst met de provincie om maatregelen voor de KRW uit te voeren en daartoe 100 ha NNB te realiseren. Zij is ook verantwoordelijk voor de aanvullende werkzaamheden die uit deze overeenkomst voortvloeien.

Activiteiten van de stichting omvatten onder andere:

- het overleg met grondeigenaren over de beschikbaarheid van gronden, middels verwerving, kavelruil of andere vormen van verevening,
- het vastleggen van afspraken en assisteren bij het sluiten van overeenkomsten ten behoeve hiervan,
- daartoe het laten taxeren

- conform de overeenkomst met de provincie- van de te verwerven gronden en het milieutechnisch laten onderzoeken van de kwaliteit van de betrokken gronden,
- zorgen voor de benodigde volmachten voor het Dagelijks Bestuur van de stichting en het notarieel laten vastleggen van de aankoop en transactie van de voor de doelstellingen van de vereniging te verwerven gronden,
- het technisch voorbereiden en uitvoeren van werken ten behoeve van de KRW in samenwerking met het waterschap,
- afspraken maken over de wijze van realisatie,
- het zorgdragen voor de RO-facilitering van de maatregelen conform de provinciale Verordening Ruimte, waaronder volgens nadere regels invulling geven aan het provinciale traject van meerwaarde,
- het bevoorwaarden van een met de bestuurlijke partners afgestemde communicatie over de ruimtelijke procedures,
- het voeren van overleg hiertoe en het zo nodig opstellen van een plan in het provinciale meerwaarde traject,
- het zichtbaar maken van de mogelijkheden om aanvullend op de overeenkomst dezelfde provinciale doelen te verwezenlijken,
- na verwerving zorgdragen voor de financiële afwikkeling van het beheer van de verworven gronden,
- beheer van de financiën, waaronder het overleg met de provincie en de medefinanciers,
- rapportage over en verantwoording van de financiën aan provincie en medefinanciers,
- bewaken van tijdig beschikbaar komen van fondsen van de provincie en van medefinanciers,
- het op tijdelijke basis verpachten van de provinciale en eigen stichtingsgronden,
- al datgene dat volgt uit de statuten van de stichting. Aan de vereniging Markdal duurzaam en vitaal is de ANBI status toegekend. Dit biedt fiscaal gunstige mogelijkheden voor diegenen die de vereniging en daarmee het doel een 'duurzaam en vitaal Markdal' met een gift willen steunen. De middelen kunnen ten gunste komen van de stichting om uitvoeringsactiviteiten mogelijk te maken.

Tot Slot:

Het afgeronde dekkingsplan geeft financiële duidelijkheid. Het DO kan opgesteld worden. Een voorstel voor financiering van de integrale proceskosten is afgestemd met de partners in het gebied en ligt voor aan de provincie. De provincie en de vereniging kunnen afspraken maken voor het afronden van het gehele NatuurNetwerkBrabant (NNB) in het Markdal en de instromende beken. De aanpak is soms lastig maar steeds is er een oplossing gevonden in het werk om dicht bij de geest van de samenwerking te blijven. Van binnen uit werken met een gelijk speelveld en in de geest van de omgevingswet lukt, met vallen en opstaan. Er is veel ervaring opgedaan, die ook gedeeld wordt met anderen. De vereniging kan daar mee naar buiten treden en doet dat ook. Voor de Vereniging is de werksituatie en ervaring aanleiding om de "Challenge to Cooperate" aan te gaan met alle partners die besturen of werken binnen de bestuurlijke organisaties. De veranderingen in het werken worden ook mogelijk omdat het onderling vertrouwen sterker wordt. Dat geldt ook voor de aanpassingen in de organisatie die de Vereniging heeft aangezet. Nu aan het eind van 2020 zijn we klaar om definitief ontwerp te maken voor de 100 ha NNB (NatuurNetwerkBrabant) in het stroomgebied van de Mark en voor de nieuwe Mark zelf samen met de noodzakelijke recreatieve voorzieningen. Tegelijk zijn we klaar om de initiatiefnemers de ruimte te geven om hun plannen uit te voeren of te consolideren.

Breda, 30 juni 2021

J.P.M. Roovers
Algemeen bestuurslid

H.J.P.E. Koevoets
Vicevoorzitter / Penningmeester

R.H. Dijkman
Algemeen bestuurslid

C. Hornstra
Algemeen bestuurslid

J.W. Schipper
Raad van toezicht

G.J.M. Kersten
Raad van toezicht

T.A.G.M. van der Weijden
Raad van toezicht

BALANS PER 31 DECEMBER 2020

(na resultaatbestemming)

	<u>31-12-2020</u>		<u>31-12-2019</u>	
	€	€	€	€
ACTIVA				
Vaste activa				
<u>Materiële vaste activa</u>				
Gronden	2.557.468		1.532.360	
Andere vaste bedrijfsmiddelen	<u>5.594</u>		<u>7.252</u>	
		2.563.062		1.539.612
Vlottende activa				
<u>Vorderingen</u>				
Vorderingen op handelsdebiteuren	131.739		170.498	
Overige vorderingen en overlopende activa	<u>31.314</u>		<u>31.212</u>	
		163.053		201.710
<u>Liquide middelen</u>		485.599		1.628.336
		<u>3.211.714</u>		<u>3.369.658</u>

	31-12-2020	31-12-2019
	€	€
PASSIVA		
Reserves en fondsen		
Overige reserves	275.660	90.531
Bestemmingsfonds	<u>2.500.973</u>	<u>3.184.194</u>
	2.776.633	3.274.725
Kortlopende schulden		
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	418.225	37.717
Overige schulden en overlopende passiva	<u>16.856</u>	<u>57.216</u>
	435.081	94.933
	<u><u>3.211.714</u></u>	<u><u>3.369.658</u></u>

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2020

	2020		2019	
	€	€	€	€
Baten				
Subsidies van overheden		110.000		1.064.300
Pachtopbrengsten		35.037		32.917
Proefvelden		-		45.000
Initiatiefnemers		-		156.417
Overige inkomsten		<u>150.000</u>		<u>200</u>
		<u>295.037</u>		<u>1.298.834</u>
Lasten				
Besteed aan doelstelling	724.331		474.288	
Afschrijvingen op immateriële, materiële vaste activa en vastgoedbeleggingen	39.106		2.651.953	
Kosten beheer en administratie	21.600		23.063	
Kosten procesondersteuning	<u>8.000</u>		<u>8.000</u>	
Totaal van som der kosten		<u>793.037</u>		<u>3.157.304</u>
Totaal van bedrijfsresultaat		-498.000		-1.858.470
Kosten beheer gelden		<u>-92</u>		<u>-48</u>
Totaal van netto resultaat		<u><u>-498.092</u></u>		<u><u>-1.858.518</u></u>
<u>Bestemming saldo van baten en lasten</u>				
Toevoeging / onttrekking aan:				
Overige reserves		185.129		-32.965
Bestemmingsfonds		<u>-683.221</u>		<u>-1.825.553</u>
		<u><u>-498.092</u></u>		<u><u>-1.858.518</u></u>

GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Informatie over de rechtspersoon

Vestigingsadres en inschrijfnummer handelsregister

Stichting Markdal duurzaam en vitaal is feitelijk en statutair gevestigd op Keermanslaan 71, 4835 GE te Breda en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 57443467.

Algemene toelichting

De belangrijkste activiteiten van de rechtspersoon

De activiteiten van Stichting Markdal duurzaam en vitaal bestaan voornamelijk uit:

- a. het in opdracht van de vereniging Markdal Duurzaam en Vitaal realiseren van plannen en projecten conform het doel van de vereniging.
- b. het verwerven van financiële middelen ten behoeve van de Vereniging Markdal Duurzaam en Vitaal, hierna te benoemen: de vereniging.
- c. het beheren van gelden van de vereniging.

Algemene grondslagen voor verslaggeving

De standaarden op basis waarvan de jaarrekening is opgesteld

De jaarrekening is opgesteld op basis van Richtlijn 650 voor Richtlijn Fondsenwervende Instellingen. Voor zover niet anders vermeld worden activa en passiva gewaardeerd tegen nominale waarde.

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans en de staat van baten en lasten zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

De uitbraak van het Covid-19-virus heeft wereldwijd tot een van de grootste crises van de laatste decennia geleid. De (gedeeltelijke) lockdowns hebben er onder meer toe geleid dat de bedrijfsactiviteiten in vele sectoren zijn geraakt. Bij het opstellen van de jaarrekening (waaronder de onderbouwing van de continuïteitsveronderstelling) is de impact van Covid-19 op onze organisatie nadrukkelijk geanalyseerd en gewogen. Bij deze analyse is rekening gehouden met de neutrale impact van Covid-19 op de onderneming in 2020 en de verwachte neutrale impact op de onderneming in 2021 en verder. Van belang is dat bij de bepaling van de verwachte impact op de onderneming in 2021 en verder, en dus ook de verwachte ontwikkeling in resultaat en liquiditeit, inherent een onzekerheid blijft bestaan ten aanzien van de duur van het Covid-19-virus en de daaruit voortvloeiende impact op de economie als geheel en op onze organisatie.

Foutenherstel

In de jaarrekening heeft herstel van een materiële fout plaatsgevonden. Het effect op het eigen vermogen per 1 januari 2019 bedraagt € 2.743.273 negatief, het effect op het resultaat 2019 is nihil. Het effect op het vermogen van 31 december 2019 bedraagt cumulatief € 2.743.273 negatief. De fouten zien op een onjuiste waardering van materiële vaste activa in 2015, 2016 en 2017. De afwaarderingen zien op het afwaarderen van landbouwgrond naar natuurgrond (€ 2.651.953) en desactivering van kwalitatieve verplichtingen aan derden (€ 91.320). De fout heeft ertoe geleid dat de jaarrekening tekort heeft geschoten in het geven van het vereiste inzicht, maar niet in ernstige mate.

Grondslagen

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden, tenzij anders aangegeven, gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten zoals taxatiekosten en grondbewerking. Er wordt niet afgeschreven op de gronden.

Subsidies op investeringen worden niet in mindering gebracht op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs van de activa, omdat de subsidies daar niet direct betrekking op hebben.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

In verband met de wijziging van de bestemmingen van gronden.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie, inclusief de transactiekosten indien materieel. Indien geen sprake is van (dis)agio en transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de vorderingen. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

De bepaling van het resultaat

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het jaar. De opbrengsten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd.

Subsidiebaten

De Stichting zal, op basis van de door de provincie Noord-Brabant afgegeven aangepaste subsidiebeschikking d.d. 16 december 2019, in totaal € 7.107.243 subsidie ontvangen ten behoeve van het verwerven van nieuwe natuur, ecologisch inrichten van de verworven natuur en programmatisch uitwerken van het leefgebiedsplan met betrekking tot het Markdal. Per 31-12-2018 is er reeds € 6.086.000 van deze subsidie uitgekeerd.

Daarnaast is er in 2018 een subsidie verstrekt door de Gemeente Breda. Er is in totaal € 99.000 subsidie verstrekt ten behoeve van het Markdalproject. In 2019 is er € 1.031.300 als voorschot ontvangen van de provincie Noord-Brabant. In 2020 is € 110.000 ontvangen van de Gemeente Breda.

De ontvangsten van subsidies worden als baten verantwoord in de periode van ontvangst. De lasten met betrekking tot de besteding aan doelstellingen worden verantwoord op het moment dat de uitgaven plaatsvinden.

Lasten

De kosten uit eigen fondsenwerving en de kosten beheer en administratie worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Rentebaten- en lasten

De rentebaten betreffen de van derden ontvangen en te ontvangen aan rente over het boekjaar. De rentelasten betreffen de betaalde en te betalen bedragen aan rente over het boekjaar.

TOELICHTING OP DE BALANS

ACTIVA

Vaste activa

Materiële vaste activa

	Gronden	Andere vaste bedrijfsmidde len	Totaal
	€	€	€
Stand per 1 januari 2020			
Verkrijgings- of vervaardigings- prijs	4.184.313	8.289	4.192.602
Cumulatieve waardevermindering/ afschrijvingen	<u>-2.651.953</u>	<u>-1.037</u>	<u>-2.652.990</u>
Boekwaarde per 1 januari 2020	<u>1.532.360</u>	<u>7.252</u>	<u>1.539.612</u>
Mutaties			
Investerings	1.064.214	-	1.064.214
Waardeverminderingen	-39.106	-	-39.106
Afschrijvingen	<u>-</u>	<u>-1.658</u>	<u>-1.658</u>
Saldo mutaties	<u>1.025.108</u>	<u>-1.658</u>	<u>1.023.450</u>
Stand per 31 december 2020			
Verkrijgings- of vervaardigings- prijs	5.248.527	8.289	5.256.816
Cumulatieve waardevermindering/ afschrijvingen	<u>-2.691.059</u>	<u>-2.695</u>	<u>-2.693.754</u>
Boekwaarde per 31 december 2020	<u>2.557.468</u>	<u>5.594</u>	<u>2.563.062</u>

Voor gronden waarvoor in de notariële leveringsakte is vastgelegd dat ze slechts als Natuur gebruikt zullen worden, is als waarde opgenomen 15% van de aankoopprijs.

Door de stichting zijn Kwalitatieve Verplichtingen gevestigd op gronden welke in bezit zijn (en blijven) van derden om zo natuurontwikkeling daar te waarborgen.

De waardedaling die dit met zich bracht is door de Stichting aan de grondbezitters vergoed. Het totale bedrag wat hiermee is gemoeid bedraagt ultimo 2020: € 231.553.

Materiële vaste activa: Economische levensduur

	<u>Andere vaste bedrijfsmid- delen</u>
	%
Afschrijvingspercentage	20,00

Vlottende activa

Vorderingen

	<u>31-12-2020</u>	<u>31-12-2019</u>
	€	€
<u>Vorderingen op handelsdebiteuren</u>		
Vorderingen op handelsdebiteuren	<u>131.739</u>	<u>170.498</u>

Er is geen voorziening dubieuze debiteuren noodzakelijk.

	<u>31-12-2020</u>	<u>31-12-2019</u>
	€	€
<u>Overige vorderingen en overlopende activa</u>		
Vordering Vereniging Markdal duurzaam en vitaal	31.314	30.962
Vooruitbetaalde algemene kosten	<u>-</u>	<u>250</u>
	<u>31.314</u>	<u>31.212</u>

Liquide middelen

Rabobank	18.426	46.234
Rabobank spaarrekening	<u>467.173</u>	<u>1.582.102</u>
	<u>485.599</u>	<u>1.628.336</u>

De liquide middelen zijn vrij beschikbaar en terstond opeisbaar.

PASSIVA

Reserves en fondsen

In onderstaand overzicht is het verloop van het eigen vermogen weergegeven:

	<u>Overige reserves</u>	<u>Bestemming fondsen</u>	<u>Totaal</u>
	€	€	€
Stand per 1 januari 2020	90.531	3.184.194	3.274.725
Mutatie uit resultaatverdeling	<u>185.129</u>	<u>-683.221</u>	<u>-498.092</u>
Stand per 31 december 2020	<u><u>275.660</u></u>	<u><u>2.500.973</u></u>	<u><u>2.776.633</u></u>

Het bestemmingsfonds is gereserveerd voor het uitvoeringsprogramma Markdal. Het uitvoeringsprogramma heeft betrekking op de volgende thema's:

- werving van nieuwe natuur;
- ecologische inrichting van de verworven nieuwe natuur;
- programmatische uitwerking leefgebiedsplan.

Kortlopende schulden

	<u>31-12-2020</u>	<u>31-12-2019</u>
	€	€
<u>Schulden aan leveranciers en handelskredieten</u>		
Crediteuren	<u><u>418.225</u></u>	<u><u>37.717</u></u>

Het bedrag van € 418.225 is het restant van een betwiste vordering van de aannemer van de Markhoeve. Op deze vordering die € 518.225 groot was is € 100.000, bij voorschot, betaald.

	<u>31-12-2020</u>	<u>31-12-2019</u>
	€	€
<u>Overige schulden en overlopende passiva</u>		
Te betalen kostenfacturen	13.347	51.707
Te betalen accountantskosten	3.509	3.509
Te betalen kosten procesondersteuning Vereniging Markdal duurzaam en vitaal	<u>-</u>	<u>2.000</u>
	<u><u>16.856</u></u>	<u><u>57.216</u></u>

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Informatieverschaffing over niet in de balans opgenomen verplichtingen

Er zijn bedragen besteedt aan kwalitatieve verplichtingen ten behoeve van derden.

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
	€	€
<u>Baten</u>		
Subsidies van overheden	110.000	1.064.300
Pachtopbrengsten	35.037	32.917
Initiatiefnemers	-	156.417
Proefvelden	-	45.000
Overige inkomsten	<u>150.000</u>	<u>200</u>
	<u><u>295.037</u></u>	<u><u>1.298.834</u></u>

Informatieverschaffing over baten

De subsidies hebben een structureel karakter.

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
	€	€
<u>Besteed aan doelstelling</u>		
Kosten uitvoering doelstelling	560.309	107.897
Kosten procesmanagement	153.695	174.820
Kwalitatieve verplichting	-	91.320
Vaste lasten	3.302	3.058
Kosten communicatie	1.597	10.681
Kosten adviseurs	834	25.718
Kosten proefvelden	-	43.972
Overige kosten besteed aan doelstelling	<u>4.594</u>	<u>16.822</u>
	<u><u>724.331</u></u>	<u><u>474.288</u></u>

Gemiddeld aantal werknemers

2020

Gemiddeld aantal werknemers

Aantal

-

2019

Gemiddeld aantal werknemers

Aantal

-

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
	€	€
<u>Afschrijvingen op immateriële, materiële vaste activa en vastgoedbeleggingen</u>		
Afwaarderingen materiële vaste activa	<u>39.106</u>	<u>2.651.953</u>
<u>Afwaarderingen materiële vaste activa</u>		
Gronden	<u><u>39.106</u></u>	<u><u>2.651.953</u></u>

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
	€	€
<u>Kosten beheer en administratie</u>		
Accountantskosten	6.473	2.462
Verzekeringen	4.027	4.488
Advieskosten	3.824	1.715
Onkostenvergoedingen	2.856	2.765
Kosten automatisering	2.409	742
Afschrijvingskosten inventaris	1.658	1.037
Reiskostenvergoedingen	348	5.304
Bijdrage aan nieuw collectief documentatie systeem	-	3.000
Te verwerken kosten i.v.m. digitaal documentatie systeem	-	547
Kantoorbenodigdheden	-	79
Drukwerk	-	908
Overige algemene kosten	5	16
	<u>21.600</u>	<u>23.063</u>
<u>Kosten procesondersteuning</u>		
Bijdrage procesondersteuning Vereniging Markdal duurzaam en vitaal	<u>8.000</u>	<u>8.000</u>
<u>Kosten beheer gelden</u>		
Bankrente en-kosten	<u>-92</u>	<u>-48</u>

Breda, 20 juli 2021

Stichting Markdal duurzaam en vitaal

Het bestuur

R.H. Dijkman
Algemeen bestuurslid

J.P.M. Roovers
Algemeen bestuurslid

H.J.P.E. Koevoets
Vicevoorzitter / Penningmeester

C. Hornstra
Algemeen bestuurslid

R.H. Dijkman
Algemeen bestuurslid

T.A.G.M. van der Weijden
Raad van toezicht

J.W. Schipper
Raad van toezicht

G.J.M. Kersten
Raad van toezicht